

Suomen tasavallan ja Norjan kuningaskunnan välinen sopimus poroaitojen rakentamisesta ja kunnossapidosta sekä muista toimenpiteistä porojen estämiseksi pääsemästä toisen valtakunnan alueelle

Suomen tasavallan hallitus ja Norjan kuningaskunnan hallitus, haluten uudistaa ja kehittää Suomen ja Norjan välillä 3 päivänä kesäkuuta 1981 poroaitojen rakentamisesta ja kunnossapidosta sekä muista toimenpiteistä, joiden tarkoituksena on estää poroja ylittämästä näiden kahden valtakunnan rajaa, tehdyn sopimuksen määräyksiä, ovat sopineet seuraavasta uuden sopimuksen tekstistä:

I luku

Paimennusvelvoite

1 artikla

Paimennusvelvoite

Suomalaiset ja norjalaiset poronostajat ovat velvolliset huolehtimaan porojensa jatkuvasta asianmukaisesta paimentamisesta siten, että niiden pääseminen toisen valtakunnan alueelle jos mahdollista estyy.

Tämän sopimuksen mukaisesti rakennetut aidat on rakennettu poronostajien paimennusvelvoitteen tukemiseksi.

II luku

Aidat

2 artikla

Olemassa olevat ja uudet sopimusaidat

Porojen estämiseksi pääsemästä kulkemaan valtakunnanrajan yli on rakennettu aita Suomen, Norjan ja Ruotsin yhteisen kolmen valtakunnan rajapyykin (rajapyykki 294) ja Muotkavaarassa (Krokfjell) olevan

Konvensjon mellom Republikken Finland og Kongeriket Norge om oppføring og vedlikehold av reingjerder og andre tiltak for å hindre at rein kommer inn på det andre rikets område

Republikken Finlands regjering og Kongeriket Norges regjering, som ønsker å fornye og utvikle bestemmelsene i konvensjonen av 3. juni 1981 mellom Finland og Norge om oppføring og vedlikehold av reingjerder og andre tiltak for å hindre at rein kommer over grensen mellom de to riker, er blitt enige om følgende tekst til ny konvensjon:

Kapittel I

Vokteplikt

Artikkel 1

Vokteplikten

Finske og norske reineiere plikter å sørge for at deres rein til enhver tid blir forsvarlig vokter slik at det så langt som mulig unngås at reinen kommer inn på det andre rikets område.

Gjerder som er oppført i henhold til denne konvensjonen er oppført for å støtte opp om reineiernes vokteplikt.

Kapittel II

Gjerder

Artikkel 2

Eksisterende og nye konvensjonsgjerder

For å hindre at rein kommer over riksgrensen er det oppført et gjerde på strekningen fra treriksrøysa mellom Finland, Norge og Sverige (riksrøys 294) til treriksrøysa mellom Finland, Norge og Den russiske føderasjon på Krokfjell

Suomen, Norjan ja Venäjän federaation yhteisen kolmen valtakunnan rajapyykin väliselle osuudelle.

Yllä mainitulle osuudelle on rakennettu yhtenäinen aita lukuun ottamatta osuutta Angelista rajapyykkiin 343.

Angelin ja Levajoen välille rakennetaan aita. Angelista Vanhaan Karigasniemeen aita rakennetaan Suomen puolelle rajaa. Aita rakennetaan niin lähelle rajaa kuin maasto-olosuhteiden vuoksi on mahdollista. Vanhasta Karigasniemestä Levajolle aita rakennetaan Norjan puolelle rajaa. Kaarasjoen ja Levajoen välillä aita rakennetaan valtatie (E6) länsipuolelle

Aita saa erityisissä tapauksissa 5 artiklan nojalla nimitettävän poroaitakomission päätöksellä poiketa aina 2 kilometrin päähän valtakunnanrajasta, milloin kohtuuttomien rakennus- tai kunnossapitokustannusten välttäminen tai aidan tehokkuuden turvaaminen niin vaativat. Jos poikkeama valtakunnan rajasta on yli 2 kilometriä, on poroaitakomission sitä koskeva päätös hyväksyttävä noottienvaihdolla valtakuntien välillä. Päätettäessä aidan poikkeamisesta valtakunnan rajasta, on kuitenkin huolehdittava siitä, etteivät toisen valtakunnan poronomistajat menetä laidunalueita olennaisesti enemmän kuin toisen.

3 artikla

Aitalinja rajana

Kaikissa kysymyksissä, joita tämä sopimus koskee, määräävä raja on aitalinja niillä osuuksilla, joille valtakuntien välille on 2 artiklan mukaisesti rakennettu aita. Angelin ja rajapyykin 343 välisellä osuudella määräävä raja on kuitenkin valtakuntien välinen raja.

4 artikla

Työselitys ja vastuu aidan rakentamisesta ja kunnossapidosta

Aita rakennetaan ja kunnossapidetaan 5 artiklan nojalla nimitettävän poroaitakomission vahvistaman

(Muothavarre).

På den nevnte strekningen er det oppført et sammenhengende gjerde unntatt strekningen fra Angeli til riksrøys 343.

Mellom Angeli og Levajok skal det oppføres et gjerde. Fra Angeli til gamle Kargasniemi oppføres gjerde på finsk side av grensen. Sett ut i fra de topografiske forholdene skal dette gjerdet oppføres så nær grensen som mulig. Fra gamle Kargasniemi til Levajok oppføres gjerde på norsk side av grensen. Dette gjerdet skal oppføres på vestsiden av hovedveien (E6) mellom Karasjok og Levajok.

Den reingjerdekommissjon som i henhold til artikkel 5 skal oppnevnes, kan bestemme at gjerdet i særlige tilfelle kan avvike inntil 2 km fra riksgrensen hvor det er nødvendig for å unngå uforholdsmessige utgifter til oppføring og vedlikehold eller for å trygge gjerdets effektivitet. Dersom avviket blir over 2 km, må Reingjerdekommissjonens vedtak godkjennes gjennom noteveksling mellom de to riker. Ved bestemmelse om at gjerdet skal avvike fra riksgrensen, skal det iakttas at reineiere i det ene riket ikke skal berøves beitemark i vesentlig større utstrekning enn reineiere i det andre riket.

Artikkel 3

Gjerdelinje som skille

På de strekninger hvor gjerde i medhold av artikkel 2 er oppført mellom de to rikene, er gjerdelinjen avgjørende skille for alle spørsmål som omhandles i denne konvensjonen. For strekningen mellom Angeli og riksrøys 343 er riksgrensen likevel avgjørende skille.

Artikkel 4

Arbeidsbeskrivelse og ansvar for oppføring og vedlikehold av gjerdet

Gjerdet oppføres og vedlikeholdes i samsvar med den arbeidsbeskrivelse som fastsettes av den reingjerdekommissjon

PL

ny

työselityksen mukaisesti.

Norja on rakentanut/rakentaa ja kunnossapitää aidan seuraavilla osuuksilla:

1. Kolmen valtakunnan rajapyykistä 294 Tromsissa rajapyykkiin 316
2. Nuolasjoen suulta Angeliin
3. Vanhasta Karigasniemestä (Julláguoika) Levajoelle
4. Rajapyykistä 353 Muotkavaarassa (Krokkfjell) olevaan Suomen, Norjan ja Venäjän federaation kolmen valtakunnan rajapyykkiin.

Suomi on rakentanut/rakentaa ja kunnossapitää aidan seuraavilla osuuksilla:

1. Rajapyykistä 316 Nuolasjoen suulle.
 2. Angelista Vanhaan Karigasniemeen (Julláguoika)
 3. Rajapyykistä 343 rajapyykkiin 353.
- Poroaitakomission tulee varmistaa, että uusien aitojen rakentaminen ja nykyisten aitojen siirtäminen rekisteröidään GPS-rekisteröinnillä, jotta poroaitakomissiolla on kulloinkin päivitetty karttapohja aitalinjoista.

Kummallakin maalla on oikeus kustannuksellaan korottaa tai vahvistaa rakennettua aita tarpeelliseksi katsomassaan laajuudessa. Tällaiset työt eivät saa heikentää aidan kestävyyttä. Lisäksi kummallakin maalla on oikeus rakentaa aitoja, jotka ovat tarpeen tämän sopimuksen velvoitteiden täyttämiseksi.

5 artikla

Poroaitakomissio

Aidan rakentamista ja kunnossapitoa 4 artiklassa mainituilla aitaosuuksilla valvomaan asetetaan kuusijäseninen suomalais-norjalainen poroaitakomissio. Sen jäsenistä kummankin valtakunnan viranomaiset nimittävät kolme neljäksi vuodeksi kerrallaan. Puheenjohtajana toimii parittomina vuosina suomalainen ja parillisina vuosina norjalainen.

Poroaitakomissio vahvistaa työselityksen raja-aidan rakentamista ja kunnossapitoa varten ja valvoo, että aita rakennetaan ja kunnossapidetään työselityksen mukaisesti.

Kummankin valtakunnan on asettava riittävä määrä aidan kunnossapitäjiä, joiden tulee tarkastusmatkoillaan korjata

som i henhold til artikkel 5 skal oppnevnes.

Norge har oppført/fører opp og vedlikeholder gjerdet på følgende strekninger:

1. Fra treiksrøysa 294 i Troms til riksrøys 316.
2. Fra Njuolasjohkas munning til Angeli.
3. Fra gamle Kargasniemi ved Julláguoika til Levajok.

4. Fra riksrøys 353 til treiksrøysa mellom Finland, Norge og Den russiske føderasjon på Krokkfjell (Muothavarre).

Finland har oppført/fører opp og vedlikeholder gjerdet på følgende strekninger:

1. Fra riksrøys 316 til Njuolasjohkas munning.
2. Fra Angeli til gamle Kargasniemi ved Julláguoika.
3. Fra riksrøys 343 til riksrøys 353

Reingjerdekommissjonen skal sikre at oppføring av nye gjerder og flytting av eksisterende gjerder GPS-registreres, slik at reingjerdekommissjonen til en hver tid har et oppdatert kartgrunnlag over gjerde-traseene.

Hvert rike har adgang til for egen regning å foreta slik forhøyelse eller forsterkning av gjerdet som det finner grunn til. Slike arbeider må ikke svekke gjerdets holdbarhet. I tillegg har hvert rike rett til å oppføre gjerder som er nødvendige for å ivareta forpliktelsene etter denne avtalen.

Artikkel 5

Reingjerdekommissjonen

Til å overvåke oppføring og vedlikehold av de gjerdestrekninger som er nevnt i artikkel 4, skal det oppnevnes en finsk-norsk reingjerdekommissjon på seks medlemmer. Myndighetene i de to rikene oppnevner tre medlemmer for en periode på fire år. Vervet som leder utføres i oddetallsår av en finne, og partallsår av en nordmann.

Reingjerdekommissjonen fastsetter arbeidsbeskrivelse for oppføring og vedlikehold av grensegjerdet, og påser at gjerdet oppføres og vedlikeholdes i samsvar med arbeidsbeskrivelsen.

Det påligger hvert av de to rikene å utse et tilstrekkelig antall personer til å føre tilsyn med gjerdet, og til å foreta repara-

aitoja. Vioista, joita ei voida korjata tarkastusmatkoilla, tulee kunnossapitäjän tehdä kirjallinen selostus poroaitakomissiolle. Tällaiset korjaukset on suoritettava mahdollisimman nopeasti.

Kumpikin valtakunta vastaa poroaitakomissioon nimittämiensä jäsenten kustannuksista.

Poroaitakomission on varmistettava, että Angelin ja Vanhan Karigasniemen välille aita rakennetaan niin lähelle valtakunnanrajaa kuin maasto-olosuhteet sallivat.

Jos poroaitakomissio ei pääse yksimieliseen ratkaisuun, tulee asia saattaa 24 artiklassa mainitun välityslautakunnan lopullisesti päätettäväksi.

Komission päätökset laaditaan kirjallisessa muodossa ja ne on viipymättä toimitettava kummankin maan toimivaltaisille viranomaisille.

6 artikla

Rakentaminen ja tarkastus

Angelin ja Levajoen välisellä osuudella kummankin valtakunnan tulee aloittaa 4 artiklassa tarkoitettu aidan rakentaminen tämän sopimuksen voimaantuloa seuraavana vuonna. Aidan rakentaminen on saatettava loppuun viiden vuoden kuluessa tämän sopimuksen voimaantulosta.

Kummallakin valtakunnalla on oikeus määrätä tarkastusmiehensä valvomaan ja tarkastamaan aitojen rakentamista ja kunnossapitoa. Tarkastusmiehen tulee myös valvoa, että aitalinjoja pidetään siistissä kunnossa ja että sen muu sopimuksessa tarkoitettu käyttö ja sillä liikkuminen on sopusoinnussa asianomaisen maan voimassa olevien määräysten kanssa. Tarkastuksesta vastuussa olevien on lähetettävä kirjallinen ilmoitus laiminlyönneistä, virheistä ja aitojen siirtämisestä poroaitakomissiolle.

Jos on erityisiä perusteita, toisen valtakunnan toimivaltainen viranomainen voi antaa luvan niille henkilöille, joilla on aidan tarkastus ja kunnossapitovastuu, käyttää toisen valtakunnan aluetta.

sjoner på sine inspeksjonsreiser. Feil som ikke kan rettes på inspeksjonsreisen, skal det rapporteres skriftlig om til Reingjerdekommissjonen. Slike feil skal utbedres så snart som mulig.

Hvert rike bærer selv utgiftene til sine medlemmer i Reingjerdekommissjonen.

Reingjerdekommissjonen skal ut fra de topografiske forholdene sikre at gjerdet mellom Angeli og gamle Kargasniemi oppføres så nært riksgrensen som mulig.

Dersom det ikke oppnås enstemmige vedtak i Reingjerdekommissjonen, skal saken forelegges den i artikkel 24 nevnte voldgiftsnemnd til endelig avgjørelse.

Kommissjonens beslutninger skal foreligge skriftlig, og uten opphold meddeles ansvarlig myndighet i begge land.

Artikkel 6

Oppføring og tilsyn

På strekningen mellom Angeli og Levajok skal begge rikene begynne oppføringen av gjerdestrekningen i henhold artikkel 4 året etter ikrafttreddelsen av denne avtalen. Gjerdet skal ferdigstilles innen fem år fra ikrafttreddelsen av denne avtalen.

Hvert av rikene har rett til å oppnevne en tilsynsperson som skal overvåke og inspisere oppføring og vedlikehold av gjerdene. Tilsynspersonen skal også kontrollere at det blir ryddet opp langs gjerdelinjene, og at øvrig bruk og ferdsel i henhold til konvensjonen er i samsvar med gjeldende regler i vedkommende land. De som har ansvaret for tilsynet skal sende skriftlig underretning om forømmelser, feil og flytting av gjerder til Reingjerdekommissjonen.

Dersom det foreligger særlige grunner, kan ansvarlig myndighet i det andre riket gi tillatelse til at de personer som har tilsyn med og vedlikeholdsansvaret for gjerdet, får benytte det andre rikets område.

III luku

Porojen rajanylitys

7 artikla

Ilmoitus rajanylityksestä

Kun on todettu, että yhdestä valtakunnasta kotoisin olevia poroja on tullut toisen valtakunnan alueelle, on toimivaltaisen viranomaisen mahdollisimman pian ilmoitettava rajanylityksestä sen valtakunnan viranomaiselle, josta porot ovat kotoisin. Ilmoituksesta tulee käydä ilmi porojen lukumäärä, jos se on tiedossa, rajanylityspaikka sekä porojen palauttamisen aika ja paikka. Ilmoitus on lähetettävä sähköpostitse tai muulla tavalla todisteellisesti.

Ilmoituksessa on annettava tieto, jos suomalaisten ja norjalaisten porojen sekoittumisen vuoksi on toimitettava erotus. Samanaikaisesti tai mahdollisimman pian tulee antaa erillinen ilmoitus erotuksen ajasta ja paikasta.

Jos ilmoituksen tekijän mielestä on syntynyt 12 artiklan mukaan korvattava vahinko, sen tulee käydä ilmi rajanylitystä koskevasta ilmoituksesta. Toimivaltaisen viranomaisen tulee samalla tai mahdollisimman pian eri ilmoituksella määrätä esitetyn vahingon tutkimisen aika ja paikka.

Ilmoituksessa tulee, jos mahdollista, antaa tarkka selostus vahingon aiheuttamisen ajankohdasta ja paikasta, vahingon laadusta ja määrästä sekä taloudellisesta menetyksestä, jota vaaditaan korvattavaksi. Jos mahdollista, tulee antaa tietoja, joilla saattaa olla merkitystä vahinkoa aiheuttaneiden porojen omistajan toteamiseksi. Myös mahdollisista todistajista ja muista todisteista on ilmoitettava.

8 artikla

Palauttaminen

Jos suomalaisia poroja tulee Norjan alueelle tai norjalaisia poroja Suomen alueelle, ja porojen rajanylitys on huomattava tai jatkunut pitemmän aikaa tai, jos on tapahtunut suomalaisten ja norjalaisten porojen sekaantumista

Kapittel III

Når rein krysser grensen

Artikkel 7

Melding ved grenseoverskridelse

Når det er konstatert at rein hjemmehørende i det ene riket, er kommet inn på det andre rikets område, skal vedkommende myndighet så snart som mulig gi melding om grenseoverskridelsen til myndigheten i det riket hvor den grenseoverskridende reinen hører hjemme. Meldingen skal gi opplysning om antall rein der det er kjent, stedet for grenseoverskridelsen og tid og sted for tilbakeføring av reinen. Meldingen skal gis per e-post eller annen etterprøvable metode.

I meldingen skal det gis beskjed om det er behov for utskilling ved sammenblanding av finske og norske rein. Det skal samtidig eller så snart som mulig, gis særskilt melding om tid og sted for utskillingen.

Dersom melder mener at det er oppstått skade som skal erstattes etter artikkel 12, skal dette fremkomme i meldingen om grenseoverskridelse. Vedkommende myndighet skal samtidig eller så snart som mulig, gi særskilt melding om tid og sted for undersøkelse av påberopt skade.

I meldingen skal det så langt som mulig gis nøyaktige opplysninger om tid og sted for skadevoldelsen, skadens art og omfang og det økonomiske tapet som kreves erstattet. Så langt som mulig skal det gis opplysninger som kan ha betydning for å fastslå hvem som eier den reinen som har gjort skade. Eventuelle vitner og andre bevis skal også oppgis.

Artikkel 8

Tilbakeføring

Dersom finske rein kommer inn på norsk område, eller norske rein kommer inn på finsk område, og grenseoverskridelsen er betydelig eller har pågått i lengre tid, eller det er skjedd sammenblanding av finske og norske rein, skal ved-

keskenään, on sen valtakunnan toimivaltaisen viranomaisen, jossa porot ovat, ryhdyttävä toimenpiteisiin porojen palauttamiseksi mahdollisimman nopeasti kotimaahansa.

Jos porojen rajanylitys on vähäinen ja tapahtunut hiljattain ja poronomistajat molemmin puolin rajaa ovat asiasta yhtä mieltä, poronhoitajat voivat palauttaa porot kotimaahansa. Rajanylityksestä on tehtävä niin pian kuin mahdollista ilmoitus molempien valtakuntien toimivaltaiselle viranomaiselle. Tällaisen palauttamisen osalta ei sovelleta 7, 11 ja 13 artikloiden määräyksiä.

9 artikla

Velvollisuus porojen noutamiseen

Jos poroja ei ole 8 artiklan 2 kappaleen mukaisesti ajettu takaisin siihen valtakuntaan, josta ne ovat kotoisin, on 7 artiklassa mainitun ilmoituksen vastaanottanut viranomainen velvollinen ryhtymään toimenpiteisiin yhdessä poronomistajien ja mahdollisesti muun viranomaisen kanssa, jotta porot viipymättä noudetaan.

Jos on toimitettava erotus, on porot noudettava erotusta varten määrättyä aikana.

10 artikla

Erotus

Sen paikkakunnan toimivaltainen viranomainen, jossa erotus on toimitettava, on velvollinen yhdessä poronomistajien ja mahdollisesti muun viranomaisen kanssa huolehtimaan siitä, että erotus voidaan suorittaa sitä varten määrättyä aikana. Niiden porojen omistaja, joihin vieraat porot ovat sekaantuneet, on itse tai sijaisen edustamana velvollinen avustamaan erotuksessa. Erotuksesta on pidettävä pöytäkirjaa, johon mm. merkitään vieraiden porojen lukumäärä ja, jos mahdollista, kaikki porojen merkit.

Ote erotuksessa pidetystä pöytäkirjasta on mahdollisimman pian toimitettava porojen kotimaan toimivaltaiselle viranomaiselle.

Porojen kotimaan poronomistajat, jotka

kommende myndighet i det riket hvor reinen oppholder seg iverksette tiltak for at reinen så snart som mulig blir ført tilbake til sitt hjemland.

Dersom grenseoverskridelsen er ubetydelig og nylig har skjedd, og reineierne på begge sider av grensen er enige om det, kan reinen føres tilbake til sitt hjemland av reingjeterne. Det skal så snart som mulig gis melding om grenseoverskridelsen til vedkommende myndighet i de to riker. Ved slik tilbakeføring gjelder ikke bestemmelsene i artiklene 7, 11 og 13.

Artikkel 9

Plikt til avhenting av rein

Dersom reinen ikke er drevet tilbake til det riket hvor den hører hjemme i samsvar med artikkel 8, annet ledd, plikter myndigheten som har mottatt melding etter artikkel 7 å iverksette tiltak sammen med eierne av reinen og eventuelt annen myndighet, slik at reinen uten opphold blir avhentet.

Dersom utskilling må holdes, skal reinen avhentes til den tid som er fastsatt for utskillingen.

Artikkel 10

Utskilling

Vedkommende myndighet på det sted hvor utskillingen skal foregå, plikter sammen med reineierne og eventuelt annen myndighet å sørge for at utskillingen kan holdes til den tid som er fastsatt. Eierne av den rein som den fremmede rein er blandet sammen med, er pliktig til selv eller ved stedfortreder å hjelpe til ved utskillingen. Det skal føres protokoll for utskillingen hvor det bl.a. gis opplysning om antall fremmede rein, og så langt som mulig alle reins merker.

Utskrift av protokollen for utskillingen skal så snart som mulig sendes til vedkommende myndighet i reinens hjemland.

De reineiere i reinens hjemland som overtar de utskilte rein, plikter å bekrefte mottakelsen skriftlig. Gjenpart av denne

PL

MM

vastaanottavat erotetut porot, ovat velvollisia antamaan kirjallisen vahvistuksen vastaanotosta. Jäljennös tästä vahvistuksesta lähetetään porojen kotimaan toimivaltaiselle viranomaiselle yhdessä pöytäkirjanotteen kanssa.

11 artikla

Maksu luvattomasta laiduntamisesta

Kun 7 artiklan mukainen ilmoitus on lähetetty, rajan ylittäneiden porojen omistajat voivat viedä poronsa takaisin seitsemän vuorokauden sisällä ilman että rajanylityksestä vaaditaan maksua. Jos poroja ei ole noudettu määräajassa, on sillä valtakunnalla, johon porot ovat tulleet, oikeus vaatia luvattomasta oleskelusta maksu, jonka suuruus on enintään 5 prosenttia laskettujen eläinten arvosta.

Jos porot tavataan valtakunnassa sen jälkeen, kun 10 päivää on kulunut 7 artiklassa mainitun ilmoituksen lähettämisestä, käsitellään tilannetta uutena rajanylityksenä. Jos erotus on toimitettu, lasketaan määräaika erotukselle määrätystä päivästä.

12 artikla

Korvaus vahingosta

Maatalousmaille tai jäkäliköille aiheutuneesta vahingosta johtuva taloudellinen menetys, jonka toisesta valtakunnasta kotoisin olevat porot taikka niiden omistajat tai hoitajat ovat aiheuttaneet toisen valtakunnan asukkaille, on korvattava täysimääräisesti 11 artiklassa tarkoitettun maksun lisäksi. Aiheutuneen vahingon johdosta korvausta vaativan henkilön on osoitettava vahinko ja vahingon suuruus esittämässään vaatimuksessa.

Jos rajanylitysilmoituksen yhteydessä on esitetty vahingonkorvausvaatimus, on sen valtakunnan toimivaltaisen viranomaisen, jossa vahinko on tapahtunut, huolehdittava siitä, että vahinko tutkitaan niin pian kuin mahdollista. Toimivaltaisen viranomaisen on ilmoitettava todisteellisesti toisen valtakunnan toimivaltaiselle

bekreftelsen skal sendes sammen med protokollutskriften til vedkommende myndighet i reinens hjemland.

Artikkel 11

Betaling for ulovlig beite

Etter at det er sendt melding i samsvar med artikkel 7, kan eierne av den rein som har krysset grensen føre reinen tilbake innen en frist på sju døgn uten at det utløses en betaling for grenseoverskridelsen. Dersom reinen ikke er avhentet innen fristen, har det riket som reinen er kommet inn i, rett til å kreve betaling for det ulovlige opphold med høyst 5 pst. av verdien av de opptalte dyr.

Dersom reinen påtreffes i riket etter at 10 dager er gått fra melding etter artikkel 7 ble sendt, blir forholdet å behandle som ny grenseoverskridelse. Dersom utskilling er holdt, regnes fristen fra den dag som er fastsatt for utskillingen.

Artikkel 12

Erstatning for skade

Utover betalingen i artikkel 11 skal det gis full erstatning for økonomisk tap som følge av skade på jordbruksareal og lavmatter påført det ene rikets innbyggere av rein hjemmehørende i det andre riket eller av reinens eiere eller gjeterere. Det er den som har fremmet krav om at det har skjedd en skade som må dokumentere skaden og skadeomfanget i det krav som presenteres.

Dersom det er fremmet krav om erstatning i forbindelse med melding om grenseoverskridelse, skal vedkommende myndighet i det riket hvor skaden har funnet sted sørge for at skaden undersøkes så raskt som mulig. Vedkommende myndighet skal gi informasjon om tid og sted for skadeundersøkelsen til vedkommende myndighet i det andre riket på en dokumenterbar måte. Denne myndigheten skal gis mulighet til å overvære ska-

PL

MY

viranomaiselle vahinkotarkastuksen aika ja paikka. Tälle viranomaiselle on annettava mahdollisuus olla läsnä vahinkotarkastuksessa. Tutkinnan tuloksista on käytävä ilmi, onko vahinkoa aiheutunut, onko vahinko porojen aiheuttama ja onko vahinko sen laatuinen, että siitä voidaan vaatia korvausta. On otettava huomioon, ovatko myös oman valtion porot osallistuneet vahingon aiheuttamiseen. Jos on ilmeistä, ettei ole aiheutunut vahinkoa rajat ylittävistä poroista, vaatimus on hylättävä.

Jos vahinko on aiheutunut, korvaus vahvistetaan toimivaltaisen viranomaisen korvausarvion mukaan.

Toimivaltaisen viranomaisen tulee pitää pöytäkirjaa korvausarvioinnin suorittamistavasta. Pöytäkirjassa tulee antaa tarkka kuvaus vahingon laadusta ja suuruudesta sekä kustannuslaskelma.

13 artikla

Korvaus muista kustannuksista

Kustannukset viranomaisten, todistajien ja valtuutettujen henkilöiden matkoista, porojen kokoamisesta, lukemisesta, poisajosta, paimentamisesta, ruokinnasta, erottamisesta, 7 artiklan mukaisen ilmoituksen toimittamisesta sekä muista porojen rajanylityksen aiheuttamista toimenpiteistä on korvattava sellaisella rahamäärällä, jonka vahvistaa korvausta vaativan valtakunnan toimivaltainen viranomainen.

14 artikla

Arvon määrittämisen perusta

Arvo, jonka perusteella 11 artiklan tarkoittama maksu määrätään, määräytyy poronmistajien teurasporoista saaman käyvän keskihinnan perusteella siinä valtakunnassa, jonne porojen rajanylitys on tapahtunut.

15 artikla

Korvauksen ja kustannusten maksaminen

Viimeistään kolmen kuukauden kuluttua 17 artiklassa mainitun pöytäkirjanotteen saapumisesta kunkin

deundersøkelsen. Undersøkelsen skal gi svar på om det har skjedd en skade, om skaden er voldt av rein, og er av en slik art at den kan kreves erstattet. Det skal tas hensyn til om rein hjemmehørende i riket har medvirket til skaden. Er det åpenbart at det ikke har skjedd noen skade av grenseoverskridende rein, skal kravet avvises.

Dersom det har skjedd en skade, skal erstatningen fastsettes etter skjønnet av vedkommende myndighet.

Vedkommende myndighet skal føre protokoll om hvordan erstatningsskjønnet er gjennomført. I protokollen skal det gis en nøyaktig beskrivelse av skadens art og omfang, og en omkostningsberegning.

Artikkel 13

Erstatning for andre omkostninger

Omkostninger ved offentlige tjenestemenns, vitners og bemyndige personers reiser, ved samling, opptelling, utdriving, vokting, føring, utskilling, avgivelse av melding etter artikkel 7 og andre tiltak i forbindelse med reins overskridelse av grensen, erstattes med et beløp som fastsettes av vedkommende myndighet i det riket som krever erstatning.

Artikkel 14

Grunnlag for verdiberegning

Verdien som betaling etter artikkel 11, skal beregnes på grunnlag av gjeldende middelpriis til reineier på slakterein i det riket hvor grenseoverskridelsen av rein har funnet sted.

Artikkel 15

Innbetaling av erstatning og omkostninger

Senest tre måneder etter mottakelsen av utskrift som nevnt i artikkel 17, skal vedkommende myndighet i det enkelte rike

valtakunnan toimivaltainen viranomaisen vahvistaa ne korvausmäärät, jotka 11 artiklan nojalla on maksettava. Nämä korvaussummat sekä 12 ja 13 artiklan mukaiset korvaukset suoritetaan sen valtakunnan yleisistä varoista, josta porot ovat kotoisin.

Kunkin vuosipuoliskon päätyttyä on kummankin maan viranomaisten lähetettävä toisilleen ilmoitus veloitettavista korvausmääristä sekä selvittävä nämä tilit keskenään.

Jos poronomistaja joko tahallaan tai huolimattomuudellaan aiheuttaa porojensa rajanylityksen, määrää toimivaltainen viranomaisen, missä määrin poronomistaja on velvollinen korvaamaan valtiolle sen maksun, joka tämän sopimuksen mukaisesti on toiselle valtakunnalle suoritettu.

Valtakunnan on maksettava korvaus yhden vuoden kuluessa korvausvaatimuksen vastaanottamisesta ja hyväksymisestä. Asia on selvitettävä viimeistään 6 kuukauden kuluessa korvausvaatimuksen vastaanottamisesta. Jos yksimielisyyteen ei päästä 6 kuukauden kuluessa, asia on selvitettävä 24 artiklan mukaisesti.

16 artikla

Rajanylityksen todennettavuus

Toimivaltaisen viranomaisen on pidettävä kirjaa kaikista porojen rajanylityksiä koskevista ilmoituksista. Siihen on merkittävä seuraavat tiedot:

1. sananmukainen jäljennös 7 artiklan mukaan lähetetystä ilmoituksesta sekä tarkka maininta siitä, milloin ja miten se on lähetetty, kuka ilmoituksen on tehnyt ja mistä hänet voi tavoittaa;

2. vastaanotettu ilmoitus siitä, että toisen valtakunnan poroja on tullut toiseen valtakuntaan, ja tarkka maininta sen sisällöstä sekä ilmoitus siitä, milloin ja miten se on vastaanotettu, kuka ilmoituksen on tehnyt ja mistä hänet voi tavoittaa;

3. selostus siitä, mihin toimenpiteisiin on ryhdytty 2 kohdassa mainitun ilmoituksen johdosta;

4. eritelty ilmoitus perusteluineen niistä kustannuksista, jotka 15 artiklan mukaisesti voidaan kokonaan tai osaksi vaatia perittäviksi toiselta valtakunnalta.

fastsette de beløp som skal betales i henhold til artikkel 11. Disse beløp og erstatninger etter artiklene 12 og 13 betales av offentlige midler i det riket hvor reinen hører hjemme.

Ved utgangen av hvert halvår skal de respektive myndighetene i de to riker sende hverandre oppgaver over de beløp som kreves og gjøre opp med hverandre.

Dersom en reineier ved forsett eller uaktsomhet forårsaker at hans rein overskrider riksgrensen, avgjør vedkommende myndighet i hvilken utstrekning reineieren skal være forpliktet til å erstatte staten den betaling som er betalt til det andre riket i samsvar med denne konvensjonen.

Det enkelte rike skal betale erstatningen innen ett år etter at erstatningskravet er mottatt og avklart. En avklaring skal finne sted senest innen 6 måneder etter at erstatningskravet er mottatt. Dersom det etter 6 måneder fortsatt foreligger uenigheter, skal saken avklares etter artikkel 24.

Artikkel 16

Etterprøvbarhet av grenseoverskridelse

Det påligger vedkommende myndighet å ha notoritet over alle meldinger som kommer inn om reins grenseoverskridelse. Følgende opplysninger skal gis:

1. ordrett gjengivelse av meldingen som er sendt i henhold til artikkel 7 med nøyaktig gjengivelse av når og på hvilken måte meldingen er sendt, hvem som er melder og hvor denne kan nås,

2. melding som er mottatt om at rein fra vedkommende hjemland er kommet inn i det andre riket, med nøyaktig gjengivelse av meldingens innhold og angivelse av når og på hvilken måte den er mottatt, hvem som er melder og hvor denne kan nås,

3. opplysning om hvilke tiltak som er iverksatt i anledning av slik melding som nevnt under punkt 2,

4. spesifiserte oppgaver med begrunnelse over de omkostninger som i henhold til artikkel 15 kan kreves helt eller delvis refundert av det andre riket.

17 artikla

Pöytäkirjanotteiden vaihtaminen

Ote 12 artiklassa mainitusta pöytäkirjasta lähetetään kummankin valtakunnan toimivaltaiselle viranomaiselle mahdollisimman pian kustannusarvion laatimisen jälkeen. Samalla tavalla lähetetään puolivuositain luettelo 16 artiklassa mainituista tapauksista. Pöytäkirjan vastaanottaja vastaa sen kääntämisestä.

IV luku

Erinäisiä määräyksiä

18 artikla

Toimivallan delegointi

Yksi tai useampi asiantunteva henkilö voidaan valtuuttaa suorittamaan tämän sopimuksen 7-10 artikloiden mukaan toimivaltaiselle viranomaiselle kuuluvia tehtäviä.

Valtuutettujen henkilöiden nimet ja osoitteet on ilmoitettava viivytyksettä.

19 artikla

Muuttoteiden käyttö

Poronomistajat saavat muuttomatkoillaan käyttää niitä toisen valtakunnan alueella olevia muuttoteitä, jotka poroaitakomissio vahvistaa. Muuttomatalla on kielletty laiduntamasta poroja toisen valtakunnan alueella. Poroaitakomission on ilmoitettava asianomaisille paliskunnille etukäteen, mitä muuttoteitä käytetään.

Sopimusta ei sovelleta teurasporoihin, jotka asianmukaisesti paimennettuina luvallisesti tuodaan maahan.

20 artikla

Maastoajoneuvojen käyttö

Tämän sopimuksen edellyttämiä tehtäviä suoritettaessa saadaan valtakunnanrajasta riippumatta käyttää

Artikkel 17

Utvexsling av utskrift av protokoll

Utskrift av den protokoll som er nevnt i artikkel 12, skal sendes til vedkommende myndighet i de to riker. Dette skal skje så snart som mulig etter at skjønnet er avholdt. På samme måte sendes hvert halvår oversikt over hendelser som nevnt i artikkel 16. Mottakeren av protokollen svarer for oversettelsen.

Kapittel IV

Forskjellige bestemmelser

Artikkel 18

Delegasjon av myndighet

En eller flere kyndige personer kan bemyndiges til å utføre de oppgaver som vedkommende myndighet er tillagt i denne konvensjons artikler 7-10.

Det skal straks gis melding om de bemyndigede personers navn og adresser.

Artikkel 19

Bruk av flytteleier

Reineiere har under flytting rett til å bruke de flytteleier over det andre rikets område som bestemmes av Reingjerdekommissjonen. Det er forbudt å la reinen beite på det andre rikets område under slik flytting. Reingjerdekommissjonen skal varsle de berørte reinbeitedistriktene i forkant om de flytteleier som vil bli benyttet.

Konvensjonen gjelder ikke for slakterein som lovlig innføres under betryggende vokting.

Artikkel 20

Anvendelse av terrengkjøretøy

Under utførelsen av de oppgaver som følger av denne konvensjonen, kan hensiktsmessige terrengkjøretøy anvendes

apuna tarkoitukseen sopivia maastoajoneuvoja siinä laajuudessa kuin niiden käyttö ei ole vastoin asianomaisessa valtakunnassa voimassa olevia moottoriajoneuvoilla kulkemista maastossa koskevia määräyksiä. Tällöin sovelletaan ajoneuvon ja sen kuljettajaan sen valtakunnan määräyksiä, jossa ajoneuvoa käytetään.

Jokainen kuljettaja on itse vastuussa ajomaassa kulloinkin voimassa olevien sääntöjen noudattamisesta.

21 artikla

Poromerkkien luettelo ja rekisteröinti

Poromerkkirekisterin ylläpitäjien Norjassa ja Suomessa on toimitettava toisilleen ajantasainen luettelo niistä poromerkeistä, jotka on rekisteröity kummankin valtakunnan raja-alueella. Luettelon tulee olla käännetty vastaanottajamaan kielelle.

Toisessa valtakunnassa on kielletty rekisteröimästä uusia merkkejä, joita helposti voidaan erehtyä pitämään toisessa valtakunnassa aikaisemmin rekisteröityinä merkkeinä.

Uudet merkit, jotka ilmoitetaan rekisteröitäviksi on ennen rekisteröimistä lähetettävä toisen valtakunnan rekisterin ylläpitäjälle. Tämän on viipymättä ilmoitettava, onko mitään huomautettavaa rekisteröintiä vastaan.

22 artikla

Muut aidat

Molemmat valtakunnat ovat velvolliset rakentamaan ja kunnossapitämään erotusaitoja alueellaan niihin paikkoihin, jotka poroaitakomissio määrää.

Muita aitoja voi liittää sopimukseen vain komission luvalla.

23 artikla

Rangaistusmääräyksiä

Sitä, joka tahallaan tai huolimattomuudellaan vahingoittaa aitaa tai erotusaitaa taikka aukaisee sellaisissa aidoissa olevan veräjän huolehtimatta sen

uavhengig av riksgrensen i den utstrekning slik anvendelse ikke strider mot det enkelte rikets gjeldende regler om ferdse med motorisert kjøretøy i terreng. For kjøretøyet og føreren av dette, anvendes de bestemmelser som gjelder i det riket hvor kjøretøyet anvendes.

Enhver fører har selv ansvaret for at vedkommende overholder de til enhver tid gjeldende regler i det riket hvor kjøringen finner sted.

Artikkel 21

Fortegnelse over og registrering av reinmerker

De som har ansvar for reinmerkeregistret i Norge og Finland skal etter anmodning sende fortegnelse til hverandre over de reinmerker som er registrert i hvert rikets grenseområde. Oversendelsen skal være oversatt til mottakerlandets språk.

Det er forbudt å registrere nye merker i det ene riket som lett kan føre til forveksling med merker som tidligere er registrert i det andre riket.

Nye merker som anmeldes til registrering, skal sendes til den som har ansvaret for reinmerkeregistret i det annet rike, før registrering blir foretatt. Det skal omgående gis tilbakemelding om det fins merknader til at registrering blir foretatt.

Artikkel 22

Andre gjerder

De to riker er forpliktet til på sitt område å oppføre og vedlikeholde skillegjerder på de steder hvor Reingjerdekommissjonen bestemmer.

Dersom andre gjerder skal knyttes til konvensjonsgjerdet, skal tillatelse innhentes fra kommissjonen.

Artikkel 23

Straffebestemmelser

Den som ved forsett eller uaktsomhet skader gjerde eller skillegjerde, eller åpner grind i slike gjerder uten å sørge for at den stenges på forsvarlig måte, straffes

kunnollisesta sulkemisesta, rangaistaan sakolla, ellei asianomaisessa maassa voimassa olevan rikoslainsäädännön mukaisesti teosta ole määrättävä ankarampaa rangaistusta.

Tekijän on korvattava aiheuttamansa vahinko.

24 artikla

Riidanratkaisu

Tämän sopimuksen tulkitsemisesta tai soveltamisesta syntyneen riidan voi kumpikin valtakunta saattaa kolmijäsenisen välityslautakunnan ratkaistavaksi. Kumpikin valtakunta valitsee siihen yhden jäsenen, kun taas puheenjohtajan, joka ei saa olla Suomen eikä Norjan kansalainen, valitsevat kumpikin valtakunta yhdessä. Jos ne eivät voi sopia puheenjohtajasta, tulee niiden pyytää Ruotsin hallitusta nimeämään puheenjohtajan.

Sen jälkeen kun puheenjohtaja on hankkinut asiasta kummankin valtakunnan lausunnot, välityslautakunta määrää kokoontumisensa ajan ja paikan sekä asian käsittelymuodot. Se määrää myös oman palkkionsa sekä miten tämä ynnä muut asian käsittelystä aiheutuneet kustannukset on valtakuntien kesken jaettava.

25 artikla

Viranomaiset

Kumpikin valtakunta säätää tässä sopimuksessa mainitut toimivaltaiset viranomaiset kansallisessa lainsäädännössään.

Kumpikin valtakunta on velvollinen antamaan tiedot toimivaltaisista viranomaisista toiselle valtakunnalle.

26 artikla

Voimassaoloaika ja uudelleen neuvottelut

Sopimus on voimassa 30 vuotta voimaantulopäivästä. Ellei sopimusta irtisanota viimeistään 5 vuotta ennen kuin tämä ajanjakso päättyy, sen voimassaolo jatkuu vielä kymmenen vuotta ja sitä on myöhemmin katsottava pidennetyksi

med bøter dersom den alminnelige straffelovgivning i vedkommende land ikke medfører strengere straff.

Gjerningspersonen plikter å erstatte voldt skade.

Artikkel 24

Tvisteløsning

Tvist om forståelsen eller anvendelsen av denne konvensjonen kan hvert av rikene bringe inn for en voldgiftsnemnd på tre medlemmer. Hvert rike velger ett medlem, mens lederen velges av de to rikene i fellesskap. Lederen kan ikke være finsk eller norsk statsborger. Dersom de ikke blir enige om lederen, skal den svenske regjering anmodes om å oppnevne lederen.

Voldgiftsnemnden bestemmer tid og sted for sine møter, samt formen for sakens behandling etter at lederen har innhentet uttalelse fra de to rikene. Nemnden bestemmer sin egen godtgjørelse og hvordan denne og de øvrige utgifter ved behandling av saken skal fordeles mellom rikene.

Artikkel 25

Myndighetene

Begge riker skal konkretisere i egen lovgivning hvilke myndigheter som er gitt kompetanse etter denne konvensjonen.

Begge riker skal gjensidig opplyse om denne kompetansetildelingen.

Artikkel 26

Varighet og reforhandlinger

Konvensjonen skal gjelde i 30 år fra ikrafttredelsesdatoen. Dersom konvensjonen ikke sies opp senest 5 år før utgangen av den perioden, gjelder den ytterligere ti år og skal senere anses forlenget for ti år av gangen, om den ikke

PL

MM

kymmenellä vuodella kerrallaan, ellei sitä irtisanota kaksi vuotta ennen kuluvaan kymmenvuotisjakson päättymistä.

Osapuolet voivat nootteja vaihtamalla vaatia tämän sopimuksen määräysten uudelleen neuvotteluja.

27 artikla

Voimaantulo

Tämä sopimus tulee voimaan kolmenkymmenen päivän kuluttua siitä päivästä, kun osapuolet ovat nootteja vaihtamalla toisilleen ilmoittaneet, että voimaantuloa koskevat kansalliset valtiosäännön mukaiset menettelyt on suoritettu.

Tämä sopimus kumoaa voimaan tullessaan Suomen ja Norjan välillä 3 kesäkuuta 1981 tehdyn sopimuksen poroaitojen rakentamisesta ja kunnossapidosta sekä muista toimenpiteistä porojen estämiseksi ylittämästä valtakuntien rajaa.

Tämä sopimus on tehty Honningsvågissa 25. päivänä syyskuuta 2014, kahtena suomen- ja norjankielisenä kappaleena. Norjan- ja suomenkieliset tekstit ovat yhtä pätevät.

sies opp to år før utgangen av den løpende tiårsperioden.

Partene kan ved noteveksling kreve reforhandlinger av konvensjonens bestemmelser.

Artikkel 27

Ikrafttredelse

Denne konvensjon trer i kraft tretti dager etter at partene har meddelt hverandre gjennom noteveksling at de nasjonale konstitusjonelle prosedyrene for ikrafttredelse er fullført.

Fra den dag denne konvensjonen trer i kraft, oppheves konvensjonen av 3. juni 1981 mellom Finland og Norge om bygging og vedlikehold av reingjerder og andre tiltak for å hindre at rein kommer over grensen mellom de to riker.

Denne konvensjon er utferdiget i Honningsvåg, den 25. september 2014, i to eksemplarer på det finske og det norske språk. De norske og finske tekstene har lik gyldighet.

PL

MAJ